

Jevany – Aldašín – Jevany

Je začátek měsíce června, teplota něco přes dvacet stupňů, ideální den k výletu do Jevan a okolních lesů. Přijeli jsme autobusem na jevanskou náves, před léty by tu byl obvyklý ruch rekreačního letoviska, hotely s plážemi u krásného jevanského rybníka by praskaly ve švech. Dnes je to „**ospalá obec**“, stejně pěkná, ale na první pohled bez lidí, jsou tady, ti místní, ale za ploty svých pozemků. Z návštěvníků jsme tu vlastně jediní, plus pár cyklistů.

Velký Jevanský rybník je poslední z kaskády sedmi propojených rybníků začínajících v Louňovicích, kaskáda pokračuje na Vyžlovce a končí u jednoho z rybníků největších, Jevanského. Zdejší náves kousek od hráze je pečlivě upravená. Od stanice autobusu je to jenom pár kroků k památníku na našeho prvního prezidenta T. G. Masaryka. Jeho busta byla slavnostně odhalena již v roce 1934, posléze novým režimem nahrazena Juliem Fučíkem. Když chtěli bustu pana prezidenta v devadesátých letech vrátit na své místo, nebyla k nalezení. Podle původního návrhu geniálního sochaře Jana Štursy (snad z počátku minulého století) byla odlita busta nová.

Tak prezident Masaryk opět vítá hosty v Jevanech

A ti hosté většinou netuší kdy zdejší území rybníků a lesů bylo osídleno a popravdě, je jim to většinou i jedno. Přesto, zápisy v knihách a kronikách mluví jasně. Je to dobrých 700 let. A nejen zápisy, jsou tu i důkazy. Někde život pokračuje dodnes, v Jevanech na Vyžlovce, ale mnohé osady a vsi dávno zanikly, na to bychom se dnes rádi podívali. Jevany ovšem nejsou jenom náves a pár okolních starších domků. Žádní chudáčci si tu nové vily převážně na lesních pozemcích nestaví. Ven z obce nás vede ulice Penčická a Zahradní. Jedna vila vedle druhé, kdo se dívá, nestačí se divit.

Staví se další a další, snad z těch krásných lesů něco zbyde pro další generace.

Dobrý kilometr je za námi a jsme v lese. Aldašinský les tvoří okraj Voděradských Bučin.

Ale hlavně, nachází se tu jeden z cílů naší cesty lesem. Zaniklá ves **Aldašín**. Jevany necháváme za zády a před námi je poledním sluncem zalitý kostel **sv. Jiří**. Jediný pozůstatek zaniklé vsi Aldašín.

Původně byl dřevěný v r. 1352 přestavěn z kamene ve stylu gotiky. Po vypálení v třicetiletých válkách, na začátku 18. století povstal z popela, tentokrát barokně. I dovnitř jsme se podívali, sice přes mříže, ale oltář a původní mobiliář byl i v přítmí dobře vidět.

Barokní nádhera působí uprostřed lesů jako zjevení

Okolní hřbitůvek jevanští využívají dodnes a turistky se činily. Během chvíle objevily místo posledního spočinutí hudebního skladatele Karla Svobody. Asi jej není třeba představovat, jeden z nejslavnějších jevaňáků. Kousek od něj jen částečně opracovaný hrubý kámen filmového dokumentaristy Jana Špáty profesora FAMU. Sešli se tu v lese, kousek od Jevan na začátku nového tisíciletí.

Když jsme u těch osobností připomeňme i další slavné z Jevan a Vyžlovky. Třeba Karel Gott, v jeho vile vzniklo dokonce muzeum Gottland, moc se to sice nepovedlo, ale turisté se tam zastavují pořád. Také jsme tam byli. Nelze zapomenout na herečku Národního divadla Danu Medřickou a jejího životního partnera Václava Vydru mladšího, jistě by se našli i další.

Stále jsme na území bývalé vsi Aldašín, kostelík je sice jediná nemovitá památka ale ještě je tu příroda, cestou za kostelem by měla být v lese aldašínská studánka, tu jsme nenašli ale oboru Aldašín tu přehlédnout nelze. Téměř 100 ha důkladně ohraničeného lesa, to je již pořádná přírodní památka. Obora je vlastně výzkumný projekt chovu černé zvěře a jelenů Sika, druhu jelena z dálného východu. Obora slouží také ke studiu lesních odborníků.

Panel u vchodu nabízí zajímavé povídání o tom, jak se žije zvěři v oboře. Škoda že nenabízí i další zajímavost. Na dohled, na konci lesa, severně od Aldašína je totiž prostor po další zaniklé osadě s poetickým názvem **Bohumil**. Ta stejně jako Aldašín vznikla z původních středověkých pasteveckých osad. Z Bohumila zůstala jen hájovna, ale na okolních pozemcích vzniklo v **roce 1920** zdravotnické zařízení na **výrobu očkovacích látek**.

Dnes je to společnost **Praha Vaccines** do níž majetkově vstoupila americká firma **Novavax**. V bývalé obci Bohumil tak působí pod názvem **Novavax.cz**. Tak se na pomezí jevanských lesů vyrábí pátý druh **bezpečné** očkovací látky na covid 19. Ta je postavena na jiném principu než předchozí vakcíny.

Pokračujeme severním směrem podle obory, na konci se cesta prudce stáčí na lesní stezku pod názvem **LS Penčický okruh**. Penčice jsou také jednou z těch zaniklých vsí na Jevansku. Zbyla pouze hájovna v údolí potoka Jevanka a chráněný Penčický smrk. Značky penčického okruhu by nás měly dovést k Pilskému rybníku, ty ovšem léty vybledly a tak je jen na intuici kterou z asi desítky křížících se cest vybrat.

Jedna z nich nás k rybníku dovedla. Nebyl sice Pilský ale Jevanský ale zase byl blíž k hospodě, na kterou jsme se těšili. Jsme **na hrázi Jevanského rybníka**. Vlevo pod hrází je původní mlýn před námi Jevany topící se v zeleni.

Turistické značení nás vrací zpět k jevanské návsi. Cestou jen pár kroků od hráze rybníka je objekt, který Jevany proslavil i ve světě. Začátkem 20. století to byl ještě malý hotýlek Tatra. Za první republiky byl přestavěn na Grand hotel Wagner. Komunisty znárodněn byl přejmenován na Moskva a provozován ROH. Poté si hotel spolu s jevanským rybníkem zahráli hlavní roli ve filmu Dovolená s Andělem, to dostal opět nový název Jezerka. To vše je dávná historie, a zašlá sláva, krásná pláž před hotelem zpustla a objekt je upraven pro bydlení.

Hotel Tatra, později Grand hotel Wagner, ještě později Moskva, potom Jezerka, dnes, obyčejný dům

Od hotelu na návěs je to kousek, jsou dvě hodiny po poledni před námi je pro tuto dobu rozhodně nejzajímavější objekt hospoda Na statku. Zastíněná terasa, co si přát víc. Nechybí ani místo kam přivázat koně, kdybychom na něm přijeli.

V Jevanech, ve čtvrtek 2. června 2022. Výlet připravili Mirek a Zdenka Bernátovi, kronika Mirek
Zajímavé fotky pořídily Vendula Bukalová, Ivana Sklářová a Lydie Stoupová

